

Predsednik Republike Slovenije dr. Janez Drnovšek
je na podlagi sedme alineje prvega odstavka 107. člena ustave Republike Slovenije, 3. člena,
prve alineje 4. člena in prvega odstavka 7. člena Zakona o odlikovanju častni znak
svobode Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/92)
predsednik Republike Slovenije gospod dr. Janez Drnovšek

odlikuje

**gospoda Milana Kučana,
bivšega predsednika Republike Slovenije,**

**za izjemne zasluge pri obrambi svobode in uveljavljanju suverenosti
Republike Slovenije ter za vsa dejanja v dobro slovenske države**

z Zlatim častnim znakom svobode Republike Slovenije

Podelitev odlikovanja je predlagal predsednik Republike Slovenije dr. Janez Drnovšek.
Predlagatelj je v utemeljitvi predloga med drugim zapisal:

Spoštovani gospod Milan Kučan, spoštovana gospa Štefka Kučan,
spoštovani gostje!

Milana Kučana je volja večine volivcev na prvih demokratičnih volitvah postavila v položaj, da je kot prvi v takratnem predsedstvu republike in s tem v slovenski politiki, nosil največje breme odgovornosti pri uresničitvi zgodovinske želje slovenskega naroda po lastni državi. Pot prehoda iz bivše skupne zvezne države v samostojno in neodvisno, mednarodno priznano državo je bila polna preizkušenj, negotovosti, zaprek in presenečenj. Osnovno vodilo delovanja predsednika Kučana v takratnih težkih in zapletenih razmerah je bilo izpeljati osamosvojitveni projekt tako, da ne bi bila ogrožena življenja naših ljudi, pa tudi, da ne bi utrpeli velike škode pri materialnih dobrinah, na katerih so temeljile možnosti našega preživetja in razvoja. Zato si je prizadeval, da bi razdružitev z zvezno državo izpeljali na miren, pravno neoporečen, demokratičen način. Zavedal se je tudi, da osamosvojitve ne bo mogoče uspešno izpeljati, če vodstvo Slovenije ne bo delovalo složno pri sprejemanju usodnih odločitev. Zavzemal se je za tesno sodelovanje, medsebojno spoštovanje med političnimi akterji takratnih dogajanj. Njegova vloga je prišla do izraza pri doseganju političnega soglasja o načinu izvedbe plebiscita o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije decembra leta 1990.

Enotno in skupaj z drugimi člani slovenskega vodstva je sprejel odgovornost za najtežjo odločitev o odporu agresiji JLA z orožjem. Vodil je našo delegacijo na pogajanjih na Brionih, kjer je Slovenija uspela s sporazumom obvarovati svoje državljane najhujšega vojnih grozot kakršnim smo bili kasneje priča v ostalih delih nekdanje skupne države. Nato pa je skupaj z drugimi vse svoje sile posvetil pridobivanju podpore razumevajočih in prijateljskih držav pri doseganju mednarodnega priznanja slovenske države v mednarodnem okolju. Sklepno dejanje in vrhunec vseh teh naporov in prizadevanj je bil za Slovenijo, pa tudi osebno za predsednika Kučana, sprejem naše države v Organizacijo združenih narodov, ko je 22. maja 1992 lahko nagovoril Generalno skupščino.

Po osamosvojitvi Slovenije in sprejemu ustave je bil Milan Kučan konec leta 1992 kot neodvisni kandidat izvoljen za prvega predsednika samostojne Republike Slovenije. Že v govoru ob slovesni zaprisegi decembra 1992 je Kučan poudaril, da je bila Sloveniji osamosvojitve potrebna kot izhodišče za enakopravno in ustvarjalno vstopanje v procese povezovanja Evrope.

Ves čas je podpiral vključitev Slovenije v EU, kar je velika odgovornost za nas, da bomo kot enakopraven partner znali v evropski skupnosti narodov in držav uveljaviti naše interese kot skupna hotenja in odločitve.

Predsednik Kučan se je tudi zavzemal za vključitev Slovenije v NATO. V tem svetu sta mir in varnost nedeljiva, nihče ni odvezan odgovornosti zanjo; varnost ni več mogoče zagotavljati enostransko, ampak le v demokratičnih zavezništvih, kajti sodobne grožnje miru gredo čez meje držav in postajajo globalne, je opozarjal Kučan.

Globalizaciji in njenim negativnim posledicam je predsednik Kučan posvečal veliko pozornost. Posebej je opozarjal na terorizem, organizirani kriminal in ilegalne migracije ter na okoljske, gospodarske in etične izzive globaliziranega, vse bolj soodvisnega sveta.

Kučan je kot eno od temeljnih zunanjepolitičnih prioritet Slovenije vseskozi vzpodbujal urejene in prijateljske odnose s sosednjimi državami in zaščito narodnih manjšin. Ob tem je poudarjal pomen doslednega spoštovanja državnopravnih in mednarodnopravnih temeljev v odnosih s sosedami pa tudi aktivnega sodelovanja Slovenije pri stabilizaciji Jugovzhodne Evrope. Vzdrževal je redne stike s predsedniki sosednjih držav, tako na dvostranski ravni kot tudi v okviru srečanj srednjeevropskih predsednikov, ki se jih je udeleževal od vsega začetka.

Vseskozi se je tudi zavzemal za spoštovanje ustave in človekovih pravic, za politiko, ki si prizadeva za dobro vseh ljudi, za stabilne razmere v državi, ki so pomembne tudi za zdrav razvoj slovenskega gospodarstva ter za spravo v zvezi z polpreteklo zgodovino.

Med dolgoletnim opravljanjem predsedniške funkcije je imel Milan Kučan številna pomembna, dvostranska srečanja in obiske v tujini. Prejel je tudi številna tuja priznanja in odlikovanja, med drugim ga je leta 1993 papež Janez Pavel II. imenoval za viteza reda papeža Pija, leta 1999 je prejel nagrado Crans Montana Prix de la Fondation za prispevek k miru, stabilnosti in sodelovanju v Evropi, leta 2001 pa častni doktorat univerze v Clevelandu.

To odlikovanje pa izkazuje priznanje in zahvalo za dobrobit države, predvsem za njen nastanek, za obrambo njene svobode in za uveljavljanje njene suverenosti in za državniško delo in osebni prispevek k podobi in ugledu naše države.